

Tracheostoma / Tracheacanule

Uw familielid of naaste is opgenomen op de Intensive Care (IC) en heeft op dit moment ondersteuning van de ademhaling nodig. Deze folder informeert u over het aanleggen van een tracheostoma (met canule) en is bedoeld als aanvulling op de mondelinge informatie, die u van de behandelend specialist (intensivist) en verpleegkundige heeft gekregen.

Wat is een tracheostoma

Een tracheostoma is een kunstmatige opening in de luchtpijp (trachea), net onder de adamsappel, waardoor een keelpijpje (tracheacanule) naar binnen wordt gebracht. Een slang door de mond en keel is dan niet meer nodig om te ademen. Hierdoor kunnen verpleegkundigen van de IC gemakkelijker mondhygiëne toepassen en is de kans op infectie kleiner.

Redenen voor een tracheostoma

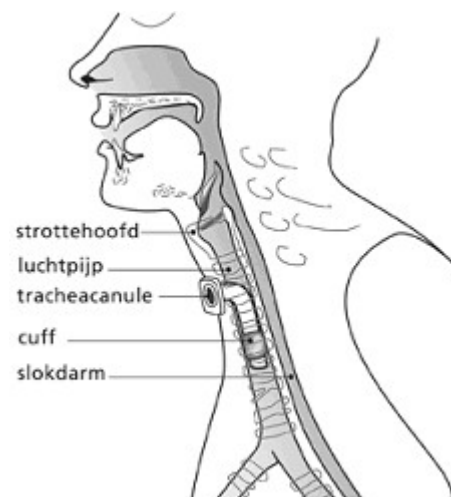
Uw familielid of naaste ligt aan de beademing. Via een plastic buisje (tube), dat door de mond in de luchtpijp is ingebracht, voorziet de beademingsmachine de longen van lucht. De intensivist heeft vanwege een van de volgende problemen/situaties besloten uw familielid of naaste een tracheostoma te geven:

- De beademing gaat lang duren. Een tracheostoma veroorzaakt minder irritatie van mond en keel en is daarom vaak beter te verdragen.
- Het ontwennen van de beademing verloopt moeizaam. Met een tracheostoma is het ontwennen vaak makkelijker uitvoerbaar.
- Slijm uit de longen kan onvoldoende worden opgehoest. Een tracheostoma biedt een toegangsweg voor het wegzuigen van dit overtollige slijm.

- Er bestaat zwelling in het gezicht en/of in de luchtwegen, bijvoorbeeld door een ongeval of operatie. Het is noodzakelijk dat de luchtweg open blijft. Een tracheostoma garandeert een vrije luchtweg.

Wat is de tracheacanule?

De tracheacanule is een korte tube die bestaat uit een binnen- en buitencanule. De meeste tracheacanules hebben aan het uiteinde een ballonnetje (= cuff). Een opgeblazen cuff zorgt ervoor dat de luchtweg richting keelholte volledig is afgesloten. De in- en uitademing verloopt uitsluitend via de tracheacanule. Ook zorgt een opgeblazen cuff ervoor dat er geen speeksel in de luchtwegen kan komen.

Inbrengen tracheacanule

De tracheacanule wordt, soms met spoed, door de intensivist of chirurg ingebracht. Dit gebeurt op de IC zelf of in de operatiekamer. De ingreep wordt onder narcose uitgevoerd.

Communiceren met tracheacanule

Met een tracheacanule aan de beademing kan uw naaste niet spreken. Los van de beademing kan uw naaste 'spreken' met een 'spreekcanule' of een 'spreekklep', zodra de ademondersteuning dit toelaat.

Uw partner, naaste of familielid kan ook met u communiceren via liplezen of via trefwoorden op de 'alfabetkaart'.

Verzorging tracheacanule

De verpleegkundige let tijdens de verzorging van de tracheacanule onder andere op:

- Het fixatiebandje dat de canule op de plaats houdt;
- Het gaasje dat de huid rondom de canule moet beschermen;
- De binnencanule;
- Slijm in de canule, dat opgehoest of weggezogen moet worden;
- Zuurstof dat eventueel toegediend moet worden.

Eten en drinken met een tracheacanule

Eten en drinken met een tracheacanule is mogelijk als de situatie dit toelaat. Zo niet, dan wordt voeding en vocht via een maagsonde en/of een infuus toegediend.

Mogelijke complicaties

- Nabloeding;
- Lucht onder de huid (subcutaan emfyseem);
- Infectie;
- Verlies van de canule.

Wanneer wordt de tracheacanule verwijderd?

Zoals eerder is aangegeven zijn er verschillende redenen om een tracheostoma aan te leggen. Die reden bepaalt ook wanneer de tracheacanule definitief wordt verwijderd. Dit gebeurt op de IC of verpleegafdeling.

Redenen voor het verwijderen van de canule:

- Bij een moeilijk van de beademing te ontwennen patiënt: de tracheacanule wordt verwijderd als de patiënt in staat is volledig zelfstandig te ademen.
- Bij een patiënt met een te veel aan slijmproductie: de tracheacanule wordt verwijderd als de patiënt in staat is zelfstandig het overtollige slijm op te

hoesten of als de slijmproductie is afgenomen.

- Bij een patiënt met zwelling rondom het gezicht of van de luchtwegen: de tracheacanule wordt verwijderd als de zwelling is afgenomen en een vrije luchtweg is gegarandeerd.

Na het verwijderen van de tracheacanule wordt de opening afgeplakt verbonden en deze sluit vanzelf. Dit duurt ongeveer 1 tot 3 weken.

Meer informatie

Voor informatie over het ziekenhuis kunt u terecht op onze internetsite: www.ghz.nl. Ook kunt u bellen naar het algemene informatienummer (0182) 50 50 50.

Tot slot

Heeft u naar aanleiding van deze folder nog vragen, dan kunt u contact opnemen met de verpleegkundige of de arts.

Groene Hart Ziekenhuis, Locatie Gouda

Bleulandweg 10
2803 HH Gouda

Algemeen telefoonnummer ziekenhuis:
(0182) 50 50 50

Colofon

uitgave: Groene Hart Ziekenhuis, Gouda
productie: Marketing & Communicatie
september 2022
08.03.019